

Cítrics

Cotonet de les Valls

En 2009, a Benifairó de les Valls (València), s'hi va detectar l'aparició de deformacions en fruits de taronger dolç i clementí. Aquestes deformacions es va determinar que estaven causades per un tipus de pseudocòccid, molt semblant al cotonet i que es va denominar cotonet de les Valls, per ser aquesta la zona on es va detectar.

Encara que en un principi la presència de l'insecte estava restringida a una zona molt limitada, a poc a poc s'ha anat ampliant cap a les zones limítrofes.

Zones afectades: Albalat dels Tarongers, Alfara de la Baronia, Algar de Palància, Algímia d'Alfara, Almenara, Benavites, Benifairó de les Valls, Canet d'En Berenguer, Estivella, Faura, Gilet, la Llosa, la Vall d'Uixó, Nules, Petrés, Quart de les Valls, Quartell, Sagunt, Sot de Ferrer, Torres Torres i Xilxes.

Descripció i biologia

El seu aspecte és molt semblant als altres pseudocòccids comuns a la Comunitat Valenciana (p.ex: cotonet):

Femelles adultes: cos bla, ovalat, cobert amb una pols cerosa i amb filaments laterals en el bord del cos. Depositen els ous en masses cotonoses.

Larves: forma el·líptica i allargada.

Estadis immadurs: són molt semblants a les formes adultes de les quals es diferencien per grandària i complexió.

Són mòbils en tots els estadis.

Es pot trobar tant en fulles com en branques o fruits, encara que té preferència per llocs protegits, com ara sota la fillola del fruit o entre dos fruits en contacte.

Destaca la seua presència en el moment de floració i quallat, que és quan es produeixen els danys en el fruit.

Únicament podem identificar l'espècie per aquestes dues característiques:

Es pot trobar l'espècie dins de la flor en el moment del quallat del fruit, quan la flor encara no ha perdut tots els seus pètals.

Deforma greument els fruits, ja que els ataca durant el quallat.

Presència de cotonet de les Valls en fruit

Presència de cotonet de les Valls en fruit

Danys causats per cotonet de les Valls en fruit

Danys causats per cotonet de les Valls en fruit

Estadis immadurs i formes adultes

Femella amb ovisac

Estratègia de lluita

El cotonet de les Valls, a diferència dels altres pseudocòccids, està actiu durant el primer terç de l'any, i assoleix el seu màxim poblacional en el mes de juny. Durant la primera meitat de l'any és possible observar-lo ascendint i descendint pel tronc, ja que algunes femelles baixen a posar els ovisacs a la base del tronc o en el terra.

En parcel·les cultivades:

- Observació de la presència de cotonet en flors obertes i realització de tractaments fitosanitaris a la caiguda de pètals, es recomana mullar l'arbre abundantment, incloent-hi el tronc i la base de l'arbre.
- Comprovació de l'efectivitat del tractament als 10 dies.

En parcel·les abandonades:

- Liberación de enemigos naturales (*Cryptolaemus montrouzieri*) para reducir las poblaciones del pseudocóccido.

Respecte al control biològic del cotonet de les Valls, el coccinèl·lid depredador *Cryptolaemus montrouzieri* ha sigut el responsable del control del pseudocóccid en les parcel·les on s'ha realitzat el seguiment de la plaga sense realitzar tractaments insecticides. No obstant això, atès que el cotonet comença la seua activitat amb antelació a la del depredador, en parcel·les cultivades ja s'haurien produït els danys quan *C. montrouzieri* iniciara la seua activitat.

Mesures preventives

La realització de labors agrícoles, com tractaments, esporgada, recol·lecció, etc., quan els treballadors passen d'unes parcel·les a altres, en un mateix dia, pot comportar la difusió de l'insecte. Els equips i les eines, els caixons de recol·lecció i, sobretot la roba del treballador, poden fer de vehicle de difusió.

Com a mesura preventiva seria aconsellable organitzar les labors agrícoles de manera que, quan una colla entre a treballar en una parcel·la situada dins de la zona afectada per aquest insecte, no continuen la seua jornada en una altra parcel·la situada en una altra zona on no es coneix que estiga present aquest insecte.

Especial atenció caldria fer en la recol·lecció, perquè la quantitat de treballadors que coincideixen en una parcel·la és major que en altres labors. Per aquesta raó, es recomana que, durant l'època de recol·lecció, s'organitze el treball de les colles, de manera que una colla no passe en una mateixa jornada d'una parcel·la en zona on estiga present aquest insecte a una altra parcel·la on en principi aquest insecte no és present.

Matèries actives: *clorpirifòs, piriproxifèn, metil clorpirifòs i spirotetramat.*

Fruiters

FRUITERS DE PINYOL

Aranya roja (*Panonychus ulmi*)

Es preveu que durant el mes de març es produísca l'avivament dels ous d'hivern. Vigilar la presència de les primeres larves en fulles i, quan se'n detecten, realitzar-hi un tractament, especialment en aquelles parcel·les que solen presentar problemes d'àcars.

Matèries actives: *abamectina* (bresquillera/nectarina), *acrinatrín*, *azadiractin*, *sofre*, *clofentezin* (només prunera), *etoxazol* (no en albercoquer), *fenpiroximat* (1), *hexitiazox*, *spirodiclofen*, *tebufenpirad* (només albercoquer i cirerer).

NOTA: Per a un bon control de l'aranya roja és molt important utilitzar per al control d'altres plagues, insecticides respectuosos amb els fitoseïds.

(1) no en cirerer

BRESQUILLERA, NECTARINA, ALBERCOQUER I CIRERER

Oïdi (*Sphaerotheca pannosa*, *Podosphaera tridactyla*)

Iniciar els tractaments contra aquest fong quan es donen condicions favorables per al seu desenvolupament (humitats relatives altes i temperatures suaus).

En varietats sensibles a l'atac d'oïdi en fruita, repetir el tractament als 15 dies.

Matèries actives: *sofre*, *sofre + miclobutanil* (1), *sofre + ciproconazol*, *boscalida + piraclostrobin*, *bupirimiat* (1), *ciflufenamid*, *ciproconazol*, *clortalonil + tetraconazol* (bresquillera/nectarina), *difenoconazol* (1), *fenbuconazol* (1), *mancozeb + metil tiofanat* (1), *metil tiofanat*, *miclobutanil*, *penconazol* (1), *quinoxifèn* (1), *tebuconazol + trifloxistrobin*, *tetraconazol* (1), *trifloxistrobin* (1).

(1) no en cirerer

Moniliosis (*Monilia laxa*, *Monilia fructigena*)

Mantindre protegides les parcel·les contra l'atac de monilia fins a la caiguda de pètals.

Matèries actives: *sofre + ciproconazol*, *Bacillus subtilis*, *boscalida + piraclostrobin*, *captà*, *carbonat d'hidrogen de potassi* (1), *ciproconazol*, *ciprodinil* (1) *ciprodinil + fludioxonil*, *clortalonil* (1), *clortalonil*, *clortalonil + oxiclorur de coure* (només fins caiguda de pètals) (1), *compostos de coure*, *difenoconazol*, *fenbuconazol* (1), *fenhexamida*, *fluopiram*, *folpet + oxiclorur de coure + sulfat cuprocàlcic*, *folpet + sulfat cuprocàlcic* (només cirerer), *folpet* (només cirerer), *iprodiona*, *mancozeb + oxiclorur de coure*, *mancozeb + sulfat cuprocàlcic*, *mancozeb + metil tiofanat* (1), *metil tiofanat*, *tebuconazol*, *tebuconazol + trifloxistrobin*, *tiram*, *ziram* (aplicar només fins a floració).

(1) no en cirerer

BRESQUILLERA, NECTARI I ALBERCOQUER

Anarsia (*Anarsia lineatella*)

Durant la passada campanya es va detectar un augment considerable dels problemes d'anarsia en determinades zones, especialment a la Vall d'Albaida. Recomanem tractar aquesta plaga abans de l'estat fenològic E (estams visibles).

Matèries actives: *betaciflutrin*, *clorantraniliprol* (només bresquillera), *etofenprox*, *feromones de confusió sexual*, *fosmet* (bresquillera/nectarina), *indoxacarb*, *metoxifenocida* (bresquillera/nectarina).

BRESQUILLERA I NECTARINA

Trips, pugons

Els recordem la necessitat de realitzar un tractament a l'inici de la caiguda de pètals (estat fenològic E). Aquest tractament es repetirà a l'expulsió del collaret, amb un producte diferent de l'utilitzat en el primer tractament.

Trips: *acrinatrín*, *Beauveria bassiana*, *metil clorpirifòs*, *metiocarb* (abans de floració), *spinosad* (només bresquillera).

Pugons: *acetamiprid**, *azadiractin*, *clotianidina**, *flonicamid**, *imidacloprid**, *metil clorpirifòs*, *pimetrozina*, *pirimicarb*, *tiacloprid**, *tiametoxam**.

*aquestes matèries actives només s'utilitzaran en postfloració

FRUITERS DE LLAVOR

POMERA I PERERA

Clapat (*Venturia inaequalis* i *Venturia pyrina*)

A partir de l'estat fenològic C/-C3, els arbres són sensibles a l'atac d'aquest fong. Per tant, hem de començar a protegir el cultiu, bé de forma preventiva, utilitzant fungicides de contacte, abans de 36 hores de produir-se la infecció, o bé per mitjà de l'ús d'un fungicida penetrant o sistèmic utilitzant-lo 36-72 hores després de la infecció.

Aquesta infecció es produirà quan, sent la planta receptiva, aparega una situació de pluges o humitat relativa alta (rosades prolongades) i la temperatura oscil·le entre els 17-20°C.

Recomanem la utilització de compostos de coure en el primer tractament si es realitza abans de la floració, per a controlar a més *Pseudomonas syringae* i altres bacteris.

Matèries actives: *sofre + miclobutanil, sofre + ciproconazol, Bacillus subtilis, boscalida + piraclostrobin, captà, carbonat d'hidrogen de potassi, ciproconazol, ciprodinil, clortalonil + oxiclortur de coure* (fins caiguda de pètals), *clortalonil, clortalonil + tetraconazol, difenoconazol, compostos de coure, ditianona, dodina, fenbuconazol, flutriafole* (només pomera), *folpet + sulfat cuprocàlcico, folpet + oxiclortur de coure + sulfat cuprocàlcico* (només perera), *kresoxim metil, mancozeb + oxiclortur de coure, mancozeb, mancozeb + metil tiofanat, mancozeb + sulfat cuprocàlcico, maneb, metil tiofanat, metiram, miclobutanil, tebuconazol, tetraconazol, tiram, trifloxistrobin, ziram.*

POMERA

Oïdi (*Podosphaera leucotricha*)

Iniciar els tractaments sistemàtics contra aquesta malaltia a partir de l'estat fenològic D3 (aparició de gemmes florals). La freqüència dels tractaments no haurà de ser superior a 14 dies durant la primavera.

En varietats menys sensibles, es pot tractar l'oïdi de forma preventiva amb sofre. En aquest cas, els tractaments no haurien d'espaiar-se més de 10 dies.

Matèries actives: *sofre, sofre + ciproconazol, sofre + miclobutanil, boscalida + piraclostrobin, bupirimat, ciflufenamid, ciproconazol, clortalonil + tetraconazol, difenoconazol, flutriafole, kresoxim metil, mancozeb + metil tiofanat, metil tiofanat, miclobutanil, penconazol, quinoxifen, tebuconazol, tetraconazol, triadimenol, trifloxistrobin.*

PERERA

Psil·la (*Cacopsylla pyri*)

Es recomana realitzar un tractament a l'eclosió d'ous, la qual es produirà durant el mes de març. Utilitzeu volums de caldo elevats i no tractar durant la floració.

Matèries actives: *abamectina, acetamiprid*, acrinatrín, amitraz, azadiractin, Beauveria bassiana, caolí, diflubenzuron, fenoxicarb, fenpiroximat, fosmet, imidacloprid*, metil clorpirifòs, tiacloprid*, tiametoxam*, triflumuron.*

*aquestes matèries actives només s'utilitzaran en postfloració.

AMETLER I FRUITERS DE PINYOL

Cuc capgròs (*Capnodis tenebrionis*)

Els dies assolellats i sense vent de finals de l'hivern i principis de primavera, són els preferits pels adults hivernants per a eixir dels seus refugis i dirigir-se a les noves brotades. Aquest és un bon moment per a realitzar el tractament, ja que serà molt fàcil mullar bé els adults per l'escassetat de vegetació. El tractament esmentat es pot fer coincidir amb algun tractament contra pugons i/o malalties criptogàmiques.

Matèries actives: *imidacloprid*.*

*aquestes matèries actives només s'utilitzaran en postfloració.

AMETLER

Vespa de l'ametler (*Eurytoma amygdali*)

En aquests moments està molt pròxim l'inici del període d'eixida dels adults en les ametles que van quedar en els arbres. En prospeccions realitzades el dia 3 de març s'ha vist que l'estat d'aquest himenòpter és de crisàlide quasi totalment formada, per la qual cosa l'eixida d'adults és imminent. És urgent retirar i destruir les ametles atacades on encara no s'ha fet.

La plaga s'ha detectat en la Vall de Cofrents - Aiora i la Plana Utiel - Requena, en les zones més properes a la província d'Albacete.

Com indicàvem en el butlletí núm. 1 els tractaments fitosanitaris no són efectius per a eliminar les larves, que estan prou protegides en l'interior de l'ametla. El moment adequat per a fer els tractaments serà en produir-se l'emergència dels adults, per a realitzar les postes de la següent generació.

S'ha ampliat l'ús dels productes fitosanitaris a base de lambda cihalotrín 10% [CS] p/v, com a ús secundari, per al control d'aquesta plaga en ametler.

Nota ametler: en el butlletí anterior es va produir un error, en indicar que es podia utilitzar el metiltiofanat per a monilia en ametler des d'obertura de flors fins caiguda de pètals.

Les indicacions per a aquest cultiu i plaga són: efectuar 1 aplicació per campanya entre el final de la collita i abans de la floració.

Hortícoles

CEBA

Míldiu (*Peronospora destructor*)

Les condicions favorables per al desenvolupament d'aquesta malaltia aconsellen posar en pràctica estratègies preventives en aquells camps on encara no s'han presentat símptomes i on la malaltia sol aparèixer sovint cada campanya.

Aquestes mesures, perquè generen eficàcia, han d'anar acompanyades de mesures agronòmiques, com ara mantindre una fertilització equilibrada en N i evitar les entollades.

Productes preventius: *compostos cúprics, mancozeb, maneb, dimetomorf + piraclostrobin* (per a reduir el risc d'aparició de resistències es recomana no efectuar més de dues aplicacions consecutives, alternant amb fungicides de diferent mode d'acció).

Productes curatius: *azoxistrobin, benalaxil* (associat a compostos cúprics o mancozeb), *clortalonil* (associat a compostos cúprics o metalaxil), *metalaxil M* (associat a mancozeb).

Vinya

Cucs grisos i Corcons

A causa de la poca vegetació espontània, com a conseqüència de l'escassetat de precipitacions, és previsible que es produïsquen atacs de cucs grisos i corcons durant la brotada de les vinyes.

Vigilar les vinyes a partir d'escutiar i realitzar un tractament quan s'observen les primers gemmes mossegades.

S'aconsella mantindre les males herbes de la filera fins a l'estat fenològic F (penjolls visibles), perquè la plaga romanga en les males herbes i no pugue al cep.

Matèries actives: *clorpirifòs*.

Castanyola (*Vesperus xatarti*)

En les últimes campanyes s'han detectat atacs de consideració de castanyola en vinyes de vinificació de la província d'Alacant. Aquests atacs són molt perillosos en noves plantacions i en ceps vells i dèbils.

Per a realitzar un bon control de la plaga és necessari localitzar els plastidis de posta, els quals se situen preferentment sota la corfa del tronc i braços principals. Una vegada localitzats es realitzarà el seguiment d'aquestes postes i, en observar les primeres eclosions, es realitzarà un tractament insecticida, localitzant-lo al voltant del tronc.

Matèries actives: *clorpirifòs*, *Metil clorpirifòs*.

Cucs del raïm (*Lobesia botrana*)

Confusió sexual

La confusió sexual és un mètode de control biotècnic, no contaminant, que consisteix a difondre per mitjà de difusors o emissors feromona sexual sintetitzada de la femella. Amb això aconseguirem "confondre" els mascles i els dificultarem la localització de les femelles, les quals no seran fecundades i, per consegüent, s'aconseguirà una absència o disminució de postes fèrtils sobre els penjolls, i per tant, no hi haurà larves ni danys sobre la fruita.

Aquesta tècnica encaixa perfectament en qualsevol sistema de control integrat de plagues, així com en els protocols d'agricultura ecològica.

En els últims anys, des del Servei de Sanitat Vegetal s'han realitzat nombroses experiències en diferents zones vitícoles de la Comunitat, obtenint-se molt bons resultats, generalment superiors als obtinguts per mitjà de la lluita química tradicional.

Per a això s'han de tindre en compte una sèrie de condicionants:

- S'aplicarà sobre superfícies contínues i superiors a 7-10 hectàrees.
- Els difusors es col·locaran uns dies abans de l'inici del vol d'adults de la 1a generació, i a les dosis recomanades per la casa comercial, si bé després de diversos anys en confusió es pot reduir la dosi inicial.
- Es reforçaran els bords de les parcel·les de confusió, augmentant el nombre de difusors, segons les especificacions tècniques de la casa comercial, especialment en les direccions dels vents predominants.
- Es realitzaran controls i observacions en camp per a comprovar el bon funcionament de la tècnica.

Les dates estimades per a l'inici del vol d'adults de la 1a generació i, per tant, per a la col·locació dels emissors són: a partir de mitjans de març en les zones més càlides i durant la primera desena d'abril en les més tardanes. No obstant això, es recomana la col·locació de trampes sexuals per a determinar amb major exactitud l'inici del primer vol d'adults.

En el Registre Oficial de Productes Fitosanitaris està registrat el difusor Isonet-L, i s'han autoritzat excepcionalment per a aquesta campanya els difusors Quant LB Pro, CheckMate Puffer LB i LOBOTEC.

Nota: En els butlletins indiquem les matèries actives autoritzades per a cada plaga i cultiu. No obstant això, aquesta informació és susceptible d'errors.

També ocorre que un formulat pot tindre ús protegit per a aqueixa plaga/cultiu, la qual cosa vol dir que no tots els formulats que contenen la matèria activa esmentada es pot utilitzar per als fins que es pretenen.

És per tant necessari que l'usuari llija les indicacions de l'etiqueta i comprove i atenga els usos i especificacions que s'hi indiquen.

Autoritzacions excepcionals

Composició: rescalure 4% [VP] P/P

Cultiu/Zona: cítrics en Comunitat Valenciana, Regió de Múrcia i Catalunya

Ús: insecticida/confusió sexual contra Poll roig de Califòrnia

Dosi: 42 gr de substància activa/Ha repartit en 600 difusors/Ha (70 mg/difusor)

Aplicació: per mitjà de difusors de vapors de feromona de l'insecte, que es col·locaran abans de l'inici del vol dels mascles.

Termini de seguretat: no escau.

Efectes de l'autorització: des del 15 de febrer fins al 13 de juny de 2016.

Composició: E7,Z9-dodecadienil acetat i E7,E9-dodecadienil acetat

Cultiu/Zona: vinya (vinificació i taula) en Regió de Múrcia, Andalusia, Navarra, Catalunya, la Rioja, Comunitat Valenciana i Aragó

Ús: insecticida/confusió sexual contra *Lobesia botrana*

Dosi: de 350 a 500 difusors/Hi ha (segons tipus de difusor)

Aplicació: aplicar la dosi més baixa només amb poblacions baixes o en plantacions amb alts llindars econòmics d'acceptació de danys de plaga. Col·locar els difusors abans de l'emergència de la primera generació.

Termini de seguretat: no escau.

Efectes de l'autorització: des de l'1 de febrer fins al 30 de maig de 2016.

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT, CANVI CLIMÀTIC I DESENVOLUPAMENT RURAL